

ПЕРЕДПЛАТА на „РУСЛАН“
 вивозять: в Австрії:
 на цілий рік 24 К
 на пів року 12 К
 на чверть року 6 К
 на місяць 2 К

За границю:
 на цілий рік: зі щоденною ви-
 силкою 7 доларів або 14 рублів;
 з висилкою двічі в тижні 6 до-
 ларів або 12 рублів; з висилкою
 що суботи 5 доларів або 10 руб.
 Поодинокі числа по 10 сотиків.
Телефон Редакції ч. 1484.
Контто почт. щадниць ч. 98704.

РУСЛАН

Християнсько-суспільний Дневник.

„Віреш ми очи і душу ми виреш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
 бо руске ми серце і віра руска“. — З Русла нових пошлів М Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о 5 год. по полудни. — Редакція, адміністрація і експедиція „Руслана“ при ул. Оссолинських ч. 11. партер (фронт від ул. Тяхої). Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на пошердне застереження.

Рекламації лише неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в „Надісланім“ 40 сот. Подяки і приватні донесеня по 30 сот. від стрічки.

Ударте ся також в груди!

(+) Нераз уже на основі певних даних виказували ми, що москвофільство, котре у нас в Галичині почало ся вже в 30-тих роках минулого століття, єсть страшним раком на нашій народній організмі, який точить і розкладає та спинає природний і правильний розвиток національно-політичний і культурний руского народа. При всяких нагодах вказували ми на потребу рішучого поборювання сеї грізної недуги, а при тим звертали бачність на сусідню нам Буковину, де ся недуга була також сильно розвинула ся в минулім уже столітті і дораджували в поборюванню єї брати собі приклад з наших братів, буковинських Русинів.

Нині можемо вказати з великою відродою на се, що Буковина майже зовсім знищала сега рака і живе частим народним руским житєм, а се зазначає також „Діло“ в статті, котру тут в цілости наводимо п. з.

„Погром русофільства на Буковині“.

З днем 28. цвітня, пише дневник „Народного Комітету“, покінчили ся для Русинів соймові вибори на Буковині. Покінчили ся сьвітлою величавою перемогою української національної справи над русофільством. На питанє поставлене рускій людности на Буковині: українство чи російщина? рускій народ в друге одголосно відповів: українство! З 21.157 голосів, відданих у минулу п'ятницю в десяти руских виборчих округах, впало ледво 2.273 на русофільських кандидатів. Ледво десять процент!

Так у громадській курії. В загальній курії дня 2. цвітня вибори пішли русофільству ще гірше: 4.025 голосів на 64.673!

Тай не які-небудь невідомі рядові русофільської партії так соромно провалились у сих виборах, але найчільніші провідники, сам цвіт русофільства. І провалились мимо клевет, якими сипали проти національних руских кандидатів, мимо підозрін о „унію“, ки-

данних на український рух, мимо богатих „посібників“ в рублевій валюті, якими русофільські кандидати й агітатори силкувались перекопати буковинських виборців Русинів про „єдність“ цілого „російського народу“, мимо тихої підмоги з боку румунського духовенства, якому солию в оці є сила українського руху, мимо всього того такий страшний погром.

„А розміри сього погрому покажуть ся нам ще більшими, коли порівнати висше подані числа голосів до державної ради в 1907 році. Протягом короткого часу чотирох років число русофільських виборців на Буковині обнизилось о 60 (шістдесят) процент. Можна надіятися, що коли русофільство на Буковині буде в дотеперішній прогресії „рости“, то країна ся в недалекій часі буде чиста від нього.“

„Голосованєм у соймових виборах зложила руска людність Буковини заяву признання не тільки українству взагалі, а і з особібно сій політичній думці і сим організаційним принципам, які вполочені в особах посла Василька і д-ра Смалья Стоцкого. До місцевих обставин і потреб приладжена політична й організаційна робота зложила новий іспит своєї зрілости, виягитимувалась своєю успішністю й користністю. Бажаємо нашим зємлякам на Буковині рівно величавих, або й величавіших політичних успіхів у недалеких парламентарних виборах, бажаємо їм, аби організація праці їх над культурним і економічним піднесенєм руского селянства ще поглибилась і безперервно йшла вперед.“

„Вслід буковинських виборів має далеке політичне значінє не тільки для становища нашого народу на Буковині і в державі, але й як тло, від якого ярко відбивають ся національно-політичні відносини в Галичині.“

„Галичину від Буковини ділять тільки Черемош; руска людність по обох боках его чака сама. Коли-ж русофільство в Галичині ще може свій занепад маскувати позорами життя, то заслуга сего лежить на польській суспільности і польській адміністрації. Нема сумніву, що без явної й потайної підмоги польскої також галицьке русофільство стояло-б не красше від буковинського. Тільки(?) Полякам

може рускій народ і австрійська держава подякувати за консервованє русофільства в Галичині.“

„Було се відоме і перед буковинськими виборами; они тільки ще раз задемонстрували сю правду сьвітлови. Зголошену на новославянських зїздах і конвентиклях свою „славянськість“ Поляки виявляють в той спосіб, що явно і скрито підпомагають русофільську гніль серед руского народу.“

„Так було давніше, так є й нині, в теперішній виборчій кампанії до парламенту.“

Таку радість висловлює „Діло“ з нагоди погрому москвичів на Буковині і справедливо приписує тут велику заслугу „політичній думці і організаційним принципам вполоченим в особах посла М. Василька і проф. Стоцкого“.

Однак зараз обмежує вартість сеї політичної думки, начеб се була тіхко „до місцевих потреб приладжена політична і організаційна робота“, отже якась чисто місцева політика, яка не має загального значіння і засадничої вартости!

Ні! не так, панове народні демократи з „Діла“ і „Народного Комітету“, що тепер славословите вислід п. Василька і Стоцкого, а ще так недавно в тім самім „Ділі“ накидали ся на того самого Василька, що він не розуміє наших народних справ і мішає ся до нашої політики, — що навіть не помітили знаменитої промови п. Василька, виголошеної в державній раді, котра звернула бачність осередного правительства на грозу москвофільства для нашої монархії і для руского народу!

На Буковині була боротьба з москвофільством без міри трудішша, як тут, бо так єму передовсім ішло же на руку місцеве „православє“ і вся інтелігенція нечисленна спершу була заражена сею недугою, а сьвідомий Русинів народовців, котрі би розкрили тамошній суспільности рускій очи на нашу народну ідею, її освідомили і поучили про грозу москвофільства для народного і культурного

розвитку Русинів, на Буковині довгі часи не було.

Почав сю роботу пок. проф. Опішкєвич, провадив дальше і зорганізував проф. Стоцкий, згромадивши коло себе невеликий ще тоді кружок щирих народовців і приєднав таку визначну силу політичну, як пос. Н. Василько. І там відразу поставлено засаду, що москвичі не є ніяка партія руска, але народні відступники, з ними нема ніяких компромісів, але треба їх поборювати всюди, яко народних шкідників.

І тим способом нині може Буковина а з нею вся Русь тішити ся, що майже зовсім очистила ся від сеї страшної недуги. Тимто політична думка і організаційні принципи пп. Василька і Стоцкого мають значінє не якоїсь місцевої політики, як би то бажало обнизити „Діло“, але має далекосягле значінє засадничої („принципальної“) політики, про яку „Діло“ і народні демократи багато говорять, але її не ведуть.

Досить приглянути ся сій політиці галицькій супроти москвичів, а можна впевнити ся, скільки правди в запевненому „Діла“, що тільки Полякам може рускій народ і австр. держава подякувати за консервованє русофільства в Галичині, та що заслуга сего лежить на польській суспільности і польській адміністрації.

Ми нераз уже виказували, що Поляки в тім не без гріха і деякі керманці кравского правительства, алеж нехай редактори „Діла“, а з ними керманці вишні рускої політики переглянуть всі річники „Діла“ а там побачать як в зеркалі свої всякі „сделки“ з москвичами (Марков, Мончаловский, Дудикевич, Король, Давидяк були мужами довіри) і з ними та радикалами почали поборювати т. зв. „нову еру“ (пристав був до тої консолідації тод. проф. Грушевський) і знов впровадили до держ. ради

Юліан Дзерович.

Наші переселенці в Америці в освітленю російського Архієрея.

(Дальше).

Весною того року наша американська Русь хоронила свого „батька“, протоєрея Алексія Георгієвича Товта.

То „історическая личность“. Користь, яку він приніс американській „православній“ церкві, неопінена. Він був сильною, неподатливою(?) благородною(?) натурою. Особливо ви-значав ся він силою волі і красомовством. У него слово не розходило ся з ділом. Говорив він все твердо, образово, часто з гумором. То він оснував в Америці „православную“ Русь. Він сам заснував в Америці до 18 „православних“ приходів. Він много літ буквально літав по Америці, основуючи приходи і украшаючи церкви. Єму по праву належить ся імя „батька православної американської Русі“. В послідні роки він залишив активну боротьбу з католицизмом і почав займатися писанєм книг в обороні православної віри. Книжку: „Де глядати правди?“ він напечатав і перший примірник єї післав. — кому би Ви думали? — до Риму, самому Папі. Я кажу до него: „таж папа не знає Вашої мови і не буде читати Вашої книги“. Так нехай він хоч єї пошлює“ відповідає мені о. Товт.¹⁾

О. Товт мав всего 54 роки, а виглядав глибоким стариком, бо много, дуже много на-працював ся він в своїм житю!..

Він заснував і дуже любив монастир близько Нового Йорку, де находив ся всего оден монах, але служба Божа відправляється тут щоденно, і тут є і захоронка для дітей; при монастирі є кількох братчиків.

Особливо гарно відносив ся він до мене. Він любив мене, як отець сина. О. Товт був дуже гостинний. Бувало приїду до него, а він мене витає словами: „І що оце, Владико, Ви прийшли до мене в такий час, що нічим Вас і угостити“, і зараз приносять на стіл дуже вкусну якусь перекуску. Одну він мав лиху сторону: курив багато. Нераз несподівано приїду до него, а в него вже так накурено, що треба було віконце отворити, щоби дим трохи вийшов. Розуміє ся, я єму процав се — не обиджував его ніколи докором. А який він був славний патріот! Він сам був родом з Австрії а ніколи не видів Росії; но до безумія любив єї і прямо обожав нашого государя²⁾. О. Алексій учуши раз на улиці ганблячі слова якогось Американця на нашого государя, підійшов до него і „перехрестив“ его палкою „гірлигою“, як він сам єї називав. Образа особи американського горожанина дуже строго переслідувє в Америці. Полісмен схватив о. Алексія враз з оскорблєним Американцем і представив его судїї. Судия засудив о. Товта на заплату Американцеві 10 доларів. О. Товт з великою охотою лав 10 доларів, а опісля війна ся о 10 доларів і віддаючи їх судїї, сказав: „а за оці позволєть мені се раз перехрестити его гірлигою“.

Авторитет о. Товта межи русекими в Америці незвичайно великий. „Так сказав о. Товт“ — а ті слова достаточні були для рішєня всякого питання.

24. цвітня 1909. року о 7. годині рано з Нового Йорка ми повезли залізницею тіло о. Товта в его монастир близько Нового Йорка, а о 7. год. веч. ми спустили в могилу останки незабутого для нас „батька американської Русі“. Я маю у себе „гірлигу“ покійного, котру він мені дарував на знак приязни.

Тепер однак приходять ся нам переноси-

ти страшний натиск ворогів нашої віри — католицких ксендзів, уніятів і їх „біскупа“. Особливо той послідний для нас ворожо настроєний.³⁾

Він, доїжджаючи до Америки, ще на палубі парохода покляв ся, що він „знищить“ в Америці православіє. Мені було дуже страшно. Я вже думав: „в Росії мені було тяжко в епоху революції і засідань думи, а тут ще тяжше буде від жорстокої боротьби католицтва з „православієм“. „Перевів мене Бог з огня та в полемінь“. Ми довго печалились і бояли ся его сили, а опісля я перехрестив ся і оголосив в Новім Йорку, що в тій а тій годині, в тій а тій церкві назначено „собєсєдованіє“ Архієпископа Плятона з католицким, уніятским „біскупом“ в справах віри, що коли він мене переконає, то я згоджусь з ним, а коли я его, то він вже не сьміє дальше переслідувати(?) православних... Я набрав сили і готовив ся до словесної боротьби з ворогом. Але „біскуп“ настрашив ся, уклонив ся від визова, і від того часу перестав нас тревожити.⁴⁾

Ми на разі сильні у вірі, мимо того що в числі піділасних мені сьвященників більшість з недуже високим образованєм — з середних і низших семінаристів.⁵⁾ Впрочім наші бесіди з уніятами о правді нашої віри і єї висшости перед унією часто мають успіх(?) і збільшують наших прозелітів на каѣб унії. Великий нороственний наклін мають в Америці всі „русские“ — і православні і уніяті — до сьвятого рівноапостольного Великого князя Володимира. Важним аргументом в користь православія в очах американської Русі служать пригадка на се, що Великий князь Володимир прогнав від себе послів Папи і прийняв православіє з Візантії. Уніяти часом відповідають, що св. князь Володимир був з по-

чатку уніятим, але нам легко буває доказати їм леж їх твердженє.

Господь Бог увеличав нашу Церкву в Америці. Надїємось, що і на будуче заховає він єї від небезпеченства. А коли які прийдуть, то поплачем, поплачем(!), а потому будемо працювати і боронитись від ворогів нашої віри і укріплятись в нашій православію.

Така то в релігійних відносинах наша „Сьвято-Американская православная Русь!“...
 Конєць буде).

¹⁾ Відповідь гідна ревегата!

²⁾ „Не видів Росії, а любив єї“ — здається тому і любив єї, бо не знав докладно того раю, лише хіба дзвінкого рубля, який був головним мотром релігійного ревегатаства Товта, Крохмального, Гумецкого і інших перевертлїв. (Прим. перекл.).

³⁾ Очевидно тут бесіда про Преосьвященного Сотера Ортиньского, єпископа Американського. І тут з сих і послідуючих слів показує ся, як конечною потребою для сьвятої Унії було крєованє сего єпископства, та як відповідним на те становище був власне Преосьв. Сотер. (Прим. перекл.).

⁴⁾ Ціла та історія вже на перший погляд ока видаєть ся страшно неімовірною, вже хоч би длятого, що Преосьв. Сотер мешкає не в Новім Йорку а у Філадельфії, і що певно на таке „собєсєдованіє“, був би як знаменитий богослов посіпшив, тим більш що Владика Плятон сам „ужасался і тренетал перед собєсєдованієм“. Владика Плятон, здається ся, аж в Київі набрав духа і похвалив ся своєю відвагою і ревностю перед відповідною публікою „людей істинно русских“. — „Врі, да мзру знай!“ (Прим. пер.).

⁵⁾ Архієв. Плятон ординує навіть дяків на сьвященників, щоби в них мати чорносо-тенний легіон на кожній поклєк, особливо в своїм печальнім покровительстві(?) над нашими греко католиками.

союму москвичів, котрі уміли собі приєднати тодішнього намісника гр. Півніського і Поляків. Кий, яким опозиційні народовці намагалися в спільді з москвичами і радикалами побивати „новористів“, обернув ся другим кімцем проти опозиційних народовців, а москвичі прибиті після 1890 року розпаношили ся на добре в краю.

Але навіть коли після погрому укр. рускої молодіжи на В. Замку в 1898, москвофілами сама молодіж почала перти до розриву консолідації з москвофілами, утвореного вже тоді народно-демократичного сторонництва, спілка з москвичами тривала нішком дальше.

Виводи „Діла“ почавши від консолідації з 1893 р. про спільний ґрунт з Старорусинами (сеж оно само пустило в курс ту номенклатуру, котрої хватили ся Поляків, а також гр. Півніський і гр. Андрій Поточкий) і консолідаційна політика рознесла по краю при виборах, не тільки до союму і держ. ради, але й до рад повітових і громадських, внесла деморалізацію і баламутство в руску суспільність, котрій треба приписати нинішній зріст москвофільства. Др. Кость Левицкий, котрий на зборах Народ. Ради 1892 проголосив принципіальну політику: „Хто не є і не хоче бути Русиним, не може творити ані партії ані фракції рускої“, сам засідав відтак в усіх консолідаційних комітетах, а так само провідники політичні Романчук, Олесницький і інші.

Та не досить того!

Навіть тоді, коли „Діло“ на якийсь час розпочало завзяту боротьбу з москвичами і виступало з тої причини проти гр. А. Поточкого, прийнято до соймового руского клубу вибраного з підмогою п. Цењського і Rady Narodow-oj о. Едфюновича, а в 1907 році утворили народні демократи і радикали в держ. раді спільний клуб з Глебовіцким, Куриловичем, Марковом, Королем і Давидяком!

Але й сего не досить!

Підчас останньої соймової сесії „Діло“ накликувало до нової консолідації, але під назвою зміненою „кооперації всіх руских сил“ розуміючи тут і клуб Дудикевича і клуб Короля, котрі опісля пустили народних демократів наперед, щоби свистали і бубнили а самі відтак з боку підмішували ся з нах.

Отже нехай „Діло“ і народно-демократичні політики ударять ся в груди і признають ся, що они також помагали до зросту москвичів, а коли повиходять до держ. ради москвичі, то се також заслуга „Діла“ і „Народ. Комітету“, що поборювали барвінчуків а помагали москвичам.

Уваги до звіту із загальних зборів Руского Товариства педагогічного.

(Конець).

Дотеперішній статут в І. часті п. з. „Задача товариства і обем ділання“ ставив собі задачею промишляти над потребами руского народу на полі народних шкіл, середних і висших, але більший натиск клав на потреби народного шкільництва, народного учительства. В проєктованім статуті ставить собі значно ширшу задачу, заспокоюване всяких потреб українського народу на полі шкільництва і прилюдного та домашнього виховання. Переглянувши всі точки, вичислені в цілі від „а“ до „н“ включно, бачимо дуже обширний обсяг, а до вивовнення его не вистарчать всі дотепер виторвнені товариства і комітети, що займають ся справою шкільною, треба їх побільшити і числом членів скріпити, щоби міг вивовняти зачеркнені заданя.

Наколиб так перетворене товариство вповняло в дійсности вказані заданя, віддало би правдиві услуги народові, згуртувало би під свій заряд всі аґенди і стануло би начальною властивою на полі цілого руху около виховання і научаня народу.

Після дотеперішнього статута Товариства педагогічного ціл товариства переводив в часті головний щорічний збір членів, Головний Виділ, а по повітах збори філіяльні і кружкові, та Виділи філіяльні і кружкові. Кожний член товариства мав рішаючий голос на всіх зборах.

Після проєктованого статута начальними властями в товаристві є: 1) Надзірна Рада,

2) Головна Управа, 3) Роземний Суд і 4) Загальний Зїзд. Головна вага праці в краю около здійсненя цілий полягає на кружках, котрі творити може за згодою Головної Управи 10 членів Кружок може обнимати своєю діяльністю кілька місцевостей, а також в тій самій місцевості може бути довільне число кружків. Розуміємо, що для веденя заохоронки, курсу грамотности, удержуваня бібліотеки, веденя бурси, уряджуваня прогульок, відчитів і т. д. моглиб в даній місцевості повставати осібні кружки, але рівнож моглиб за згодою Головної Управи повставати кружки, котрі би клали собі задачу переведеня тої самої цілі в інших тільки напрями. Думаємо, що і тоді Головна Управа не могла би відказати своєю дозволю, бож оба кружки мимо сего, що в даній місцевості працюють пр. около удержуваня заохоронки, чи уладжуваня відчитів, стремлять до здійсненя цілий товариства.

Для уодностайненя і нагляданя діяльності кружків може Головна Управа основувати секції. На чолі секції стоїть Секційна Рада вибрана на загальних зборах з поміж членів приналежних кружків.

Розуміємо се так. В Станіславові буде 5 кружків і для них утворять Головна Управа секцію. Всі члени є в місці осідку, тож легко прийде ся вивовняти обовязки, які має сповнити Секційна Рада.

Возьмім однак Печеніжжя. В повіті буде 5 кружків; для них утворять Головна Управа секцію з 3 членів, зпоміж членів союзних кружків, ті мають збирати ся найменше раз на місяць, укладати за порозумінем з союзними кружками програму діяльності у своїй території, наглядати і переводити люстрацію кружків. Гладко се пише ся і мило звучить, але чи легко дасть ся перевести?

Після §. 55. XIV. Переходові постанови — дотеперішні філії мають перемінатись в кружки, а після попередно сказаного кружки, які втворили філії, остануть кружками, перетвореними після нового статута, а також можуть ще поділитись накола числили більше як 20, членів, а секції буде доперва творити Головна Управа. В сей спосіб має ся перестроювати устрій товариства в надії, що з ухваленем нового статута по переміні філії на кружки, зродить ся нове життя в товаристві, повторять ся численні нові кружки і тоді для них покаже ся потреба творити секції і Ради Секційні.

Може песимістично задивляємо ся на сю справу, але спробуймо на підставі сегорічного звіту Товариства педагогічного представити собі, які то після перестрою виглядало товариство. Маємо 51 філій і ті стають кружками, додаймо до сего числа 3 кружки при філії в Дрогобичі, 1 в Збаражжі, 1 в Золочеві, 3 в Калущі, 3 у Львові, 2 в Самборі, разом 13, тож замість 51 філій і 13 кружків будемо мали в першій хвилі 64 кружків і 4—5 секцій. Статути, скаже дехто, укладає ся на будуче і по якім році може так товариство оживитись, що замість 64 буде 200 і більше кружків, алеж чи на підставі дотеперішнього устрою не можна було творити комітетів при філіях, або кружків в повіті? Можна чей було, але чсмуж не потворено? На нашу думку не належало би руйнувати дотеперішнього устрою філій, але влити в них більше життя, щоби повитворювали кружки в місці осідка і в повіті, щоби через творене кружків не числили по 31, 36, 54 і т. д. членів як дотепер, але бодай по кількасот.

Замість творити зовсім відрубні кружки відчитові, управляючі бібліотекою, заохоронкою, а відтак лучити їх в секції, постаратись, щоби філії втворили комітети і кружки, а осягне ся ту саму ціл тільки з сею ріжницею, що не зруйнує ся вступуючого, щоби вибудувати нову будівлю з того самого матеріялу. При кожній перебудові тратити ся на матеріял і треба новим доложити таке може вийти і при перебудові товариства з тою ріжницею, що є не певне, чи буде з чого доложити і чи легко прийде дістати новий матеріял. Застановитись треба і над значінем філій в осередку повіту, де знайдеть ся більше людей до праці. Ті збирають, гуртують членів, будуть до життя, розвивають ся, а коли аґенди розростуть ся дати їм можливість виторвнаня нових осередків. В кожнім разі над сею зміною треба би основно застановитись, щоби замість поправи не потерпіти страти.

Може думає хто, що комітети, які займають ся збиранем жертв на удержаня приватних гімназій, скріплять товариство яко нові кружки. В такім разі треба би ближше приглянутись сим комітетам і чи случайно там не є ті самі люди, що вже належать до

Товариства педагогічного. Много є у нас людей, що радо дадуть жертви а навіть значні, але з сего ще не випливає, чи рівно радо будуть творити кружки і займатися працею вказаною в цілі товариства.

Після нового статута головна праця якраз полягає на кружках і в сій точці лежить чи радше має лежати вся сила Товариства, секційні Ради суть більше надзорними і адміністративними посередними зарядами між кружками а Головною Управою.

Дотепер кожний член товариства має рішаючий голос на загальнім зїзді, а після нового статута рішаючий голос мати будуть 1) делегати членів с. є кружків, 2) по одному відпоручникови з кожної секційної Ради і всі члени Головної Управи в числі 25, Надзірної Ради 7, членів і Роземного суду 5 чл. Кожний кружок, хотий би найменший, висилає одного делегата, наколиб однак кружок числив 40 членів, висилає би двох, на котрих 20 членів одного. Новиною є ще, що можна голосувати на Загальнім Зїзді через повновласти, яких оден член не може мати більше як 10.

Чи ся новість голосованя через повновласти вийде на добре товариству, є отвертим питанням. Сімох членів делегатів може позбирати 70 повновластей і будуть рішати про долю товариства. Бачили ми голосоване через повновласти в товаристві Ризниця (Самборі¹⁾) де кількох членів, маючи в руках повновласти, рішали про все в товаристві і усували навіть неуміркованіші жаданя меншости, а радше більшости, але без повновластей.

Загальний Зїзд вибирає членів Головної Управи, Надзорної Ради і Роземного суду, дискутує над внесеннями, приймає членів, виключає, ухваляє зміну статутів а навіть розв'язує товариство.

Головна управа вибирає ще зпоміж своїх членів 9 до президії, котра полагаджує всі біжучі справи переказані їй Головною Управою.

Проти сеї зміни с. в. виторвненя Головної Управи, Надзорної Ради і Роземного суду не мож нічо запримітити, бож они не зміняють цілком устрою товариства. Застереження, що половина членів Головної Управи мусять стало перебувати в місці осідку і що не що року вибирає ся всіх членів, а лишень половину, котра уступає, відтак що вибраний член, котрий опускає засіданя без оправданя, тратять мандат, можна уважати додатною стороною зміни.

(Конець буде).

¹⁾ так само в Наук. Товаристві ім. Шевченка.

Політичний огляд.

Австро-Угорщина

Цісар виїхав до Геделі і остане там до 26. с. м. та двічі в тиждень буде приїждати до Будапешту для уділюваня послухань. Точка тяжести внутр. політики пересунула ся тепер до Угорщини. В угорскім соїмі будуть коло 10. с. м. внесені військові предлоги і небагом стануть законом. Задля того і австр. правительство бажає рівночасно в цілій основі оповістити весь обсяг військових предлог, щоби тутешнє населене не потребувало дізнавати ся про се аж з угорських предлог.

Міністер загр. справ гр. Еренталь після довшого відпочинку в Абачці верне 26. мая до Відня і обімеє урядоване, а его заступник маркгр. Палавіччї верне на своє становище в Царгороді. Тим способом показують ся зовсім безосновними вісті розповсюджені деякими дневниками про тяжку недугу гр. Ерентала і про его уступлене, якого так бажали собі особливо обединительні круги російські і їх спільники.

Відома телеґрама міністра д-ра Гломбінського до провідника всепольского сторонництва Павликовського, викликала, як ми вже вчера зазначили, різку відправу N. fr. Presse, а також і деяких польских дневників, як N. Reform и.

N. fr. Presse присвятила відтак цілу передовицю сій справі і називає се „необережним висловом або різким нападом“ на намісника і зазначає при тім, що тепер уже не робить ся при бюрку виборів, а природний вплив намісника не потребує прибігати до недозволених середників у краю. Обговорюючи відносини міністра зелізнїци до намісника, зазначає, що вправді сповнили ся

мрії змагань д-ра Гломбінського, але насунав ся питане, чи на сю молоду цвітку не припав уже случайно іней? На останку вказує на зріст впливу екс-міністра Біліньского, котрий на случай вибору до держ. ради стане пресеом польского кола, а тоді пригадає, що міністер Гломбінський причинив ся до его відпустки. Передовиця кінчить висновком, що становище д-ра Гломбінського загрожене.

Відтак N. fr. Presse вертає до сеї справи на основі розмови львівского дописця з визначним провідником польської демокрації. — Провідник людовців Стаїньский оцінює цілу справу з гумористичного становища. Взагалі добачають в тій телеґрамї впливане міністра в партійні відносини, а N. fr. Presse ударяє на д-ра Гломбінського, що в промові своїй підчас побиту в Празі закинув односторонність правительству що до поступованя з Чехами, а тим самим не солідаризує ся з теперішнім кабінетом. N. fr. Presse висловує з того, що в кожнім іншій случаю таке поступоване спричинило би відставку члена кабінету.

Заграниця.

Марокканська справа і самовільне поступоване правительства, котре мимо постанов договору в Альджезірас, стягає війська до Марокка і старає ся завладіти краєм, викликала великий рух в Німеччині і в широких кругах невдоволене з поступованя Франції. З Німеччини гомонить голосна остоґора, що Франція буде одвічальна за можливі наслідки, хоч наразі в сій остоґорі не висловлено, що Німеччина думала би зробити, колиб наслідком поступованя Франції европейскі держави знов мали вільні руки. Але й в Іспанії панує велике занепокоєнє в дневникарстві і серед населеня против поступованя Франції в Марокку. Дипломатичні згляди, як висловив ся міністер-предсїдник, не позволяють розкривати подробиць іспанско-француских переговорів, але всеж таки виторвнено неприяний настрої, чого міністер вельми жадує, хоч не може сего закривати. Колиб наступоване Франції сягнуло в іспанскі інтереси, тоді правительство булоб приневолене виступити з протестом.

Австро-Угорщина згоджує ся зовсім із становищем Німеччини в марокканській справі і думає, що Франція повинна строго держати ся постанов договору в Альджезірас, щоби независимість марокканського султана не була нарушена. Англія також затривожена поступованем Франції і годить ся з поглядом Іспанії, що Франція переступила обсяг своєї повновласти та, що похід на Феє є першим кроком до забору Марокка. Найновіші вісті потверджують, що майор Бремонд по чотиродневних стичках з повстанцями вийшов уже до міста Феє. Наслідком того Англія скріпила свою залого, як звичають з Танґеру о 2 баталіона піхоти.

Дальші вісті з Фецу запевняють, що в місті панує спокій і Европейці не потребують звідам виїздити, однак повстанці не покотані ще зовсім, хоч племена починають вертати до своїх осель.

З виборчого руху.

З Самбора пишуть нам:

Після ухвали мав кандидувати з повітів Рудки-Самбір о. Онишкевич на посла, а п. Крисько, властитель земский з Котовалі на его заступника. П. Крисько перед Великоднем виступив з комітету і зголосив свою кандидатуру на власну руку. Збори з дня 4. цвітня заявили ся за кандидатуру о. Онишкевича, а на его заступника вибрали п. Анатоля Кишакевича з Сільця. На сих зборах не явив ся п. Крисько. Збори були численні і крім селян з Рудеччини і Самбірщини брали участь і сьвященники. З польської сторони старає ся о мандат з повіту кількох кандидатів, самі з всепольского сторонництва. З москвофільского С. Кульчицкий обїздить села. — Се без гласна риба, що має троха грошенят, але зате жадного понятя про Божий світ. Пождім, а ще побачимо нові кандидатури.

Морально-етичний уровень прилюдного жиу нашого народа дав ся помітити передовсім у важніших політичних подїях, особливо підчас виборів. Люди не бачать дальшої мети в своїм діланю і звідси виходить богато прикрих похибок, які навіть при напружених зусиллях по довшій часі, ледво чи осягне ся. Хочете примірів, ось вам: Підчас парламентарних виборів з 1907. року в наслідок нашого

внутрішнього роздору і соціалістичної кирині мало що Українці не вибрали послом Москаля др. П. Крушинського. Із статистики голосованя в 1907. р. виходить, що при першій голосованю мав о. Іван Яворський 5.716 голосів, а Москаль др. Крушинський 9.676, а при третім тіснійшим голованю, до якого о. Яворський уже не дійшов, дістав Москаль Крушинський 10.601 голосів. Отже голоси народовців-Українців ввали на православного Москаля.

Тим же пояснити сю прикру аномалію перед нашими католицькими сумліннями? Навіть ідея русофільства, яка присвічує ще певній часті нашого католицького народу не сміла гонити его до підпомоги католицькому ренеґатові. Бож питаємося, що висше, Божий, чи людський закон? А коли признаємо висшність Божому авторитетові і першенство Апоп. Столиці — значить ісповідуємо католицизм в повній его основі, як сміємо прикладати наші руки до ворожої нашій вірі справи? Чи се й тепер не стане ся, щоби голосами католицької рускої людности виходив православний Москаль?

Соціалісти несміло висувують знова кандидатуру Вітика в Дрогобичині, який не має там найменших шанс, а то з причини, що повітова каса хорих, з якої соціалісти черпали „средства“ на агітацію, є в руках правительственного комісаря, і ще тому, що Вітик тільки „понатагав“ селян на векслі і они ще й нині платять за него довги, що наколи б появил ся на селі, то певно дістав би добре „хлопским параграфом“.

У Поляків. Поляки, кажім, що хочемо, мусять нам служити як взір. Коли у нас що другий член якоїсь партії вже думає про мандат, то у них навіть люди заслужені, поважні і розумні цофають ся, щоби лише не розбивати національної солідарности „на kresach“. Др. Маркил Місінський видячи розбите польських сил в міским окрузі Стрий Калуп, що може дуже легко спричинити вибір соціаліста Морачевского, оголошує в „Gazet-i Narodow-ij“ письмо і зазначає, що для „przszczenia sytuacji“ цофас заяву що до евентуальної згоди кандидованя. Ось примір до наслідованя націонал-демократичним амбітникам! Властивий виборчий рух польських партій зосередив ся під сю пору в західній Галичині, бо там термін виборів ближший і з причини браку „narodow-ogo niebezpieczeństwa“ розгоріли ся там сильніше виборчі пристрасти.

Гуртова розправа проти руских академиків.

Нині зізнає свідок Дальбор Тадей, студент фільос. Дня 1. липця був свідок в польскім „Акад. Домі“. Ту прибіг якийсь товариш і сказав, що на університеті громадять ся більше число Русинів. Свідок побіг на університет, і коли побачив, що дійсно Русини сходять ся, вернув до „Akad. Dom-u“, щоби завізвати більше студентів. Про замірену демонстрацію на день 1. липця знав передтим. Коли вернув з іншими, Русини вже відбували віче. Тоді на коридорі упав оклик: „Wronić rektoratu!“ На сей оклик свідок разом з іншими витягав лавки з I. салі і будовав барикаду, щоби спинити Русинів в їх поході. По вибудованю барикади студенти ставили за барикадою, щоби її боронити. За якийсь час на коридор вийшли Русини зі співом „Ми гайдамаки“ і наблизили ся аж під барикаду. Тоді свідок пішов на ректорський коридор, щоби принести полна. Коли свідок був в ректорскім коридорі, упали перші стріли. В тім часі вибито також шибі. Вернувши з коридора побачив, що на головнім коридорі сильно проридало ся, лише в глубині коридора було більше число Русинів. В тій хвилі борба вела ся на полна і протягла ся аж до приходу поліції. Свідок зізнає, що вже на університеті шпиро вість, що Коцка убили Русини, та оповідає про обуреня польських студентів на редактора Лясковніцкого, який тоді не хотів написати, що Коцка убили Русини, бо, як кзав, не мав на се доказу.

Не питане радн. Підлашецкого свідок каже, що они мали право поставити барикаду, бо польска молодіж є співгосподарем сего університету і то за згодою ректорів. Бовіку з мая тамтє і сам брав в ній участь. Бачив також техніків, які брали участь в „поготові“.

По перерві зізнає свід. Василь Глуховецкий, студ. богословія, заприсяжаний. В салі „Сокола“ на вічу був. Звідтам з обж.

Шашкевичом йшов на університет. Рішучо перечить, щоби Шашкевич йдучи на університет мав палицю.

Свїд. Косяк Маріян, студ. фільос., мимом спротиву д-ра Старосольского зізнає заприсяжаний. На університет прийшов на виклад проф. Кручкєвича. По викладі пішов ще до дому; а мешкав в „Akad. Dom-i“, а опісля вернувши помагав ставити барикаду. Дир. Йордана перед будовою і підчас будови барикади не бачив. Барикада станула за дверима I. салі. Скінчивши одну барикаду, свідок з іншими побіг на другий поверх, щоби там поставити також барикаду. Коли потому хотів зійти на I. поверх, там була борба на полна і падали стріли. Супроти сего вернув свідок назад на II. поверх, а звідси бічними сходами зійшов на долину і ту застав поліцію. Потому вказував ще поліції дорогу на перший поверх.

З поліцією пішов тепер на I. поверх і ту по інтервованю Русинів ходив по коридорах і збирав патрони, 2 вистрілені і оден повний, які віддав комісарєви.

Свїдок Матей Чоп, вольний університета добре не дочував, тому переслуханє переводить ся при помочи судового вольного Бориса. Дня 1. липця візвано его до служби і стояв коло канцелярії неделя. Коли Русини по вічу виходили, свідок побіг на II. поверх до робітні препаратора. Звідтам бачив, як з III. салі з вікна вискочив якийсь пан, та ходив якийсь час по дворі.

О год. 2. предсідник трибуналу відложив розираву до завтра.

Хросимо бігковити перегуплату.

НОВИНКИ.

— Калєндар. В суботу: руско-кат.: Григория; римо-кат.: Івана в Олію. — В неділю: руско-кат.: Сави; римо-кат.: Флявії.

— **Справа „Народного Дому“ у Львові.** Як ми вже в своїм часі писали, виступило львівське русофільське „общество Народный Домъ“ з жалобою проти неконституованої руско-народної фундації „Народний Дім“ у Львові, яку заступає прокуратор скарбу, о признанє і впис права власности, фундованих цїсарем для львівських і галицких Русинів, реальностей — на річ існуючого русофільського товариства. Розправа відбула ся дня 23. лютого перед кравчим цивільним судом у Львові і тоді трибунал заявив, що видасть і доручить засуд на письмі. Вирок вже вїданий на 42 сторонах письма і усуває русофільське товариство з его домаганями і засуджує на заплаченє контів спору. Русофіли намагають ся доказати в своїм позві, що правительство дарувало реальність, зглядно площу товариству, яке мало заснувати ся, та яке тепер існує під певною назвою „Общество Нар. Д.“. Суд на таку аргументацію не згодив ся, виводячи, що сей дарунок є двостороннім актом, якого без істнованя двох сторін годі собі подумати. Теперішнє товариство в 1848. році не істнувало, не могло отже бути стороною в контракті даровизни. Не була отже контрагенткою мнимої умови про даровизну також попередники „Общества“ в одержаню реальности, Головна Руска Рада. Цїсарський акт не був даровизною для заснувати ся маючого товариства, тільки був фундацією на річ загалу. Майном членів „Общества“ свїрна реальність не є; за те нема сумніву, що майно, первісно фундованє правительством, потім в дорозі складок рускої суспільности побільшенє, мало служити і повинно служити на цїли інституту, який буде власностию цілого народу. Потім слїдують дальші правничі виводи, на яких основі суд відмовив домаганю русофільських позовників. „Общество“ внесло знова відклик до львівської апеляції, як другої інстанції в отсім спорі.

— **Число слухачів у львівскім університеті.** В шкільнім році 1911 записало ся на австрійскій університеті загалом 28.662 слухачів і слухачок звичайних і надзвичайних. В львівскім університеті записало ся на богословський віділ 349 зв. слух., а 5 надзв. слух., на правничий віділ 2.934 зв. слух., 4 надзв. слух., на лікарський віділ 356 звич. слух., 7 надзв. а 66 звич. слухачок, на фільософїчний віділ 509 звич. с ух., 148 надзв. слух. а 200 зв. слухачок, 171 надзв. слухачок. Зі всіх австрій-

ских університетів має найбільше число слухачів університет у Відні.

— **„Розрух“ в Нарові.** З помежи увязнєних 28 селян за ними розрухи на Великодні свята, випущено 25 зараз другого дня, а трох інших: віята Мик. Кота, Вас. Матвієса і Макс. Мазура випущено позавчера із слїдчої вязниці задля недостачі доказів вини.

— **Зелізна катастрофа в Медиці.** Вчєра о коло 2. год. по пол. зударили ся при вїзді на стациї в Медиці два тягарові поїзди. Іменно поїзд ч. 71, який вїїхав лєдві що зі стациї в напрямі до Львова наїхав на скрутї на другий товаровий поїзд ч. 170, який вїїздив до стациї в Медиці. Зудар був так сильний, що о коло 14 возів обох поїздів розторочили ся на кусні. В наслідок сеї катастрофи зелізничий годинникар Сея згинув на місци, а двох Авт. Скерль, машинїст і Микола Заклинський, кондуктор тяжко ранені; перший з них має розбитий череп і многи потовченя а другий має зломанє ребро і багато інших ран. Обох відвезено до шпиталя. 5 людей із зелізничої служби а іменно: Клицак, Вархоляк, Старчевський, Калагурський і Гольда є лекше ранені. Довкола місця катастрофи лежать порозкидані товари, як яйці, бараболі, меблі, фляшки з пива і т. и. В годину по катастрофі приїхав ратунковий поїзд з робітниками. В наслідок заваленого шляху поїзди значно спїзняють ся, а подорожні мусять в Медиці пересїдати ся. Над усунєнем перешкоди зі шляху працює о коло 150 робітників. Для упорядкованя шляху попросив зелізничий заряд компанію піонїрів. На місце катастрофи приїхав дир. Рибіцкий. Шкоди в розбитих возах і знищєних товарах обчислюють на 400—500 тисяч корон.

Львівска дирекція зелізниць доносить про ту катастрофу так: Дня 4. с. м. наїхав товаровий поїзд ч. 170, що їхав зі Львова, на товаровий поїзд ч. 71, який вїїздив зі стациї в Медиці в напрямі до Львова. В наслідок сего одна особа згинула на місци, а 4 покалічені. Машина і кілька возів ушкоджені. Аж до упорядкованя шляху удержує ся особовий рух з пересїданєм. В справі катастрофи ведуть ся дохожденя.

— **Звїрскість масонів.** З Мадриту доносять, що в іспанській місцевости Мотрїль в Гренадї убито пароха Фарагвіта підчас проповіді в церкві. Кількох молодих людей напало на святищеня і завдало ему кілька ран смертельних ножами. По убийстві звуцали ся в звїрський спосіб над мощами мученика. Ось вам ліберальна культура!

Оповіді.

— **Ц. к. дирекція зелізниць держ.** у Львові розписала офєрту на обвїтє розвозу опалового дерева і камінного вугля, закуплюваних зелізничими функціонарями замешкалыми стало у Львові, а також органами почтовими і поліційними, які сиювняють службу на стациях Львів і Львів-Підзамче. Близші услїва подані є в інсератовім відділі „Газети Львівської“ з дня 1. мая 1911.

— **В Золочеві** відбудуть ся загальні збори філії Руского Тов-а педагогїчного дня 7. мая 1911 о год. 4. по полудни в салі тов-а „Родина“.

Телеграми

з дня 5. мая.

Будапєшт. (ТКБ). Міністер торговлі Гієронїмї по довшій хоробі на запалєне легких, вчєра помер.

Будапєшт. (ТКБ). Двох послів виступило з групи Юста, бо не похваляють союза з соціалїстам.

Вїдєнь (ТКБ). Межи стациями Рорандис а Оуеті (півн. схід. Чехи) вискочив із шия поїзд ч. 279. з причини усунєня насипу ізза дощу і зачєпаня о поїзд ч. 372. Чотири особи згинули, а три ранені.

Рим. (ТКБ). В присутности короля, міністра заграничних справ, кількох міністрів, численних достойників, сенаторів і депутатів отворєно тут вчєра міжнародний конгрєс прєси.

Прага. (ТКБ). Міністер Гломбїньскій відїхав нині о год. 7:25 рано з Праги особовим поїздом до Бодєнбах в товаристві шефа секції Родля і кількох висших зелізничих урядників. Там прибув о год. 11. перед полуднем, а по дорозі звидїв ще кілька стаций.

Льондин. (ТКБ). До одного з дневників доносять з Фецу, під датою 28. м. м., що в місті панує спокій, племена вертають до своїх

осель. По улицях є нормальний рух. Европейцїв вічо не змушує до вїїзду з Фецу.

Танґєр. (ТКБ). Французскій консуль доносить з Фецу під датою 26. м. м. про прихід мегалї Бремонда до Фецу. Боротьба в ворохобниках була завзята. Племена не піддали ся. Бльокада Фецу триває дальше, а запаси вже вичєрпують ся; конечно є запровїянтувати столицю.

Бїлгород. (ТКБ). „Малий Журналь“ доносить, що офіцїри з Краґуєвачу вислалї до міністра війни письмо, в яким заявляють, що виступлять з армії, коли їх не винагородять за виступ робітників проти армії дня 1. мая. „Трибуна“ пише, що в робітничій демонстрації бачить наслідки демагогїчної пропаґанди. „Новое Времє“ звиває празительство, щоби зробило кєнець анархїї.

Царгород. (ТКБ). Міністер фїнансїв Джавід-бєй подав ся до димісії, якої великий єзир не прийняв. Імовірно подасть ся до димісії також міністер просвїти і шеїк-уль-їслам.

РЕВУН.

Сатира *Осипа Маковєя*
з образками *Якова Стружманчука.*
(Дальше).

VІІІ.
Добре, у кого весїля,
але в Рєвунє бїда;
у профєсорє недїля,
а у него сєреда.

З дому невеселї вїсти:
батько — мати вже слабї,
тут нї вбрати що нї їсти,
вьяне Мирко у журбї.

Та не згине вдача смїла
і проворна і метка:
Любомир пішов до Дїла,
став там за помїчника.

І почав писати пильно
у газету все, що знав:
профєсорів лаяв сильно
і гімназїй картав.

Про політику япанську
і про „овид, повен хмар“,
про нахабність, злобу панську —
все писав наш дневникар.

Поки на свою дорогу
не попав по манівцях
і поезию — небогу
взяв на муки, що аж страх!

Критики літературні —
ось якої він завів!
Всі були у него дурні,
тільки він все розумів.

Миролобом він назвав ся,
де вже в чорта миролоб!
Де поет лиш показав ся,
зараз брав його за чуб.

Сім поетів він позбавив
слави їх за двадцять літ;
пять повїстарїв прославив
так, що став гіркий їх свїт!

І мене тоді спубчїв
сей скажений Миролоб:
збірку віршїв покалічїв,
вибив їй, як мамці, зуб...

Се така вже наша доля,
славні братя по перї:
лає нас, чия лиш воля,
а чятають — школярї.

Але я за те не мщу ся:
ось і Рєвуна хвалю!
Я і з Дїла щось навчу ся,
я і критиків люблю.

Рїк цілий він так пустошив
засїв на полях сумних
і з гаїв, садїв, полишив
соловїв голосних.

поки знов доміркував ся,
що для него вїншїй шлях,
і він любо усміхав ся,
потоплючи в думках.

Всіх поетів чорту в зуби!
Музикантів на сьміте!
Малюрі най топлять груби!
Лиш посольство — се жите!

Тут навчало Мирка Діло:
ріж і бий і сотні душ,
всіх ганьбити можеш сьміло,
тільки посла ти не руш!

Будь той посол і худоба
і дурак із дураків,
він незаймана особа,
він учитель Руснаків.

Послом бути! Легка рада!
Та чи вибере народ?
Звідки знати-ме громада,
що ти справді патріот?

Ех! пуста! роби, як другі!
Хвильку вибрану лови
і збирай собі заслуги:
де лиш ступиш, там реви!

Про що хоч реви, та дуже!
Будеш славний і за день!
Нашам людям се байдуже,
хоч ти будь дурний, як пень.

Бо ми розум поважаєм,
та не любимо його!
Гуку-стuku ми бажаєм,
аби нами аж трясло.

Все те Мирко добре бачив
і мотав собі на вус:
"Хоч я децю попартачив,
я не згину, бом не трус!"

IX.

І не згинув наш Ревун!
Хоч пераз набідував ся,
та журбі не піддавав ся,
викрутив ся, наче вюп.

Батько вже старий умер,
мати зажила у сина, —
Мирка відреклась родина,
що ту діяти тепер?

А тут на! хоч сядь та плач!
Мусів Мирко йти в рекрути
і три роки в службі бути —
просто, з моста в воду скач!

І чого він не зазнав!
Ні пощади ні поваги,
тільки лайки і зневаги:
капраль Мирка дурнем звав!

Не питає, що сеж є пан
і при Ділі перший критик,
сипав лайку, сипав притик
і не жалував кайдан.

У кайданах, без провин!
Скули руку із ногою
і лишали так з нудьгою:
думай, синку, шість годин!

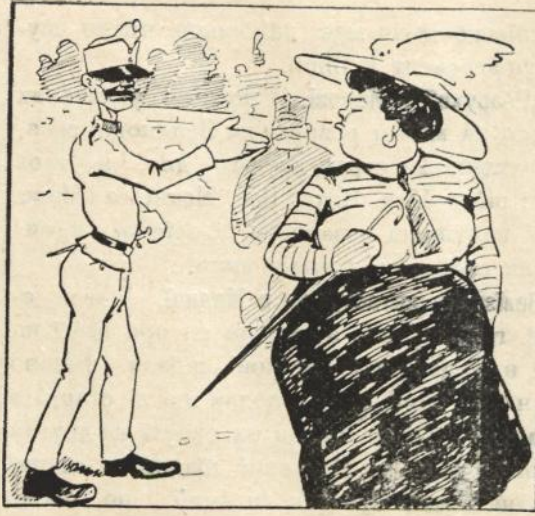
А звичайно йди, вганяй
по полях, як хорт голодний,
вже й ходити ледви годний,
бігай, лапай та стріляй!

Боже! як то він колись
по толоках бігав жваво,
а тепер вже не цікаво,
ноги вже під ним тряслись...

А до того ні грош!
Одїж проста і погана,
не для Мирка, не для пана, —
аж соромить ся душа.

Раз він вечером іде;
бачить: Гандзя! Що за зміна!
Капелюх, як вязка сіна,
сукня улицю мете.

Гандзя! — кликнув — чи се ти?
Як ся маєш? чи здорова?
"Прощу! Я професорова!
Десь не можна перейти!"

Ов! — сказав він і скипів:
Хай тобі у серце трастя!
Я довів тебе до щастя,
сам пропав, збіднів, схлопів...

А ти пані! в гору віс! —
Тай не докінчив проклону,
бо з його баталіону
дїтько майора надїс.

Жаль напав його і злість.
Сьвіт такий: Він простий жовїр,
бридка одїж, голий ковїр —
і вечері він не їсть...

Вечір збавив на жалях,
з ніким слова не балакав,
сам трохи-трохи не плакав
і не ївши, спати лаг

Та не спав, нудьга взялась,
раптом аж зірвав ся з ліжка:
"Чи жива ще? Чи небїжка?
Адже ж кривна се якась!..."

І як другий день насїв
зараз віднайшов своячку,
ще незамужню богачку,
панну Риццю з Ревунів.

Се була якась сестра
дїда ще чи може дядька —
сьвіт забув єї вже батька,
Рицця вже була стара.

Вже з пів сотні літ жила,
та казала, що лиш тридцять;
але се була б дурниця,
тільки бридка страх була.

Мала гроші і хати,
штучні зуби і влося,
та якась їй не вело ся,
мужа не могла найти.

Нарікала на жите,
на мужчин, що самолюби,
заглядають тільки в зуби,
не у серце, на чуте.

Аж тут Мирко в хату, гїсть,
мов не з тих мужчин: приємний,
молодий, дотепний, чемний,
славить Риццю, не і їсть.

Так цілує по руках
і сьпіває так чудово!
Рицця віджилі на ново
по своїх смутних роках.

Розмовляли, як з книжок,
все лиш про еманципацію,
духову аристокрацію
і неводо всіх жінок.

Мирко в серце заглядав
і сягав часом глибоко,
Риццю поважав високо
та своє при тим гадав.

Що робити? Хоч стара,
але покидати шкода...
Що там молодість і врода!
На молодшу ще пора.

Так три роки перебув
і хоч не обріс він салом,
хоч не став і генералом,
але фрайтром таки був.

(Дальше буде).

Вісти торговельні і промислові.

Тижневий звіт

Торговельної і промислової палати
про ціна збіжжя і продуктів у Львові
від 24. до 30. цвѣтня 1911.

Table with 2 columns: Product name and Price per 50 kg. Items include Pшениця, Жито, Ячмінь, Овес, Кукурудза, Гречка, Горох, Горюх, Бобик, Конюшина, Тимотка, Ріпак, Насіне, Хміль.

Др. С. Віттлін

красвий адвокат у Львові

перенїс свою канцелярїю з ул. Кароля Лю-
двика 29. до дому при

ул. Хорухицки ч. 6., II. поверх

ріг Академічної.

Телефон ч. 445.

Мати також єї донька

хоче мати гарну вираву і тому не
зволікайте, а замовте собі взори
чудових дамастів, гґадї, канвас,
полотна біле на лїжка і столове,
хустинки, як і новости в францу-
ських вефїрах, англїйских полотнах
на одїж, крїзенти, оксфорди і ин.,
які вам прише ся даром і оплатно
просто з фабрики виробу полотна
і з дому для вислок з першоряд-
ної фірми

Братів Крейсар

в Dobruschka 9275. Чехи.

Наслїдком надпродукції продає-
мо низше ціни ось що:

1000 тузнів гарних білих по-
лотняних хусточок нешитих 150/200
см. великих за 6 штук 14 К.

1000 штук полотна на всяке бі-
лє. 1 штука 20 метрів, 74 см. ши-
рини 11 К

1000 штук дуже делїкатного по-
лотна для найделїкатнїшого білє.
1 штука 20 м. 82 см. ширини 18 К.

1000 метрів гарних сортованих
репток 2—8 метрів великих, 30 ме-
трів 18 К.

За те, що не подобає ся, звер-
таємо гроші.

Особенности для уладжень в го-
телях і рїжних заведенях.

В Данїї, Швеції, Франції, Прусах, Баварїї, Чехах
на Моравїї можуть с-їчас отримати працю ро-
бітницї і робїтники рїзні, котрі зґлосять ся
по контракти до

Товариства Еміґраційного

в Кракові

ул. Радзївіловска ч. 21 або до філії тогож
Товариства

у Львові ул. Дзялихських ч. 5.

За посередництвом Товариства Еміґра-
ційного можна рївнож набунати карти кора-
бельні на перворяднї компанії корабельнї до
Канади, Зєдинених Держав, півнїчної Америки,
Аргентини, Бразилїї.

Подорожних вислає Товариство через
Триєст, Бремену, Роттердам або Антверпїю після
їх власного вибору. Для родин рїзних до Бра-
зилїї переїзд даром.

(1—3)

Др. Богдан Барвіньський:

Зїзд галицького князя Данила з угорским
королем Белею IV. в Прешбурзі 1250 р. Істо-
рично-критична аналіза. Львів 1901. 16^о ст.
18. — Цїна 10 сот.

Прешбурский зїзд в справі спадщини по
Бабенберґах. (Причинок до історїї великого
австрїйского безкорольєв). Львів 1903. 8^о ст.
27. — Цїна 30 с.

Жигимонт Кейстутович, великий князь Ли-
товско-руський. Історична моноґрафія. Жовквє
1905 8^о ст. XIV+170. — Цїна 2 К.

Zygmunt Kiejstutowicz, książę starodub-
ski. Львів 1906. 8^о ст. 28. — Цїна 50 с.

Bogurodzicza dzewicza a історичні ви-
сновки д-ра Щурата. (В інтересї історичної пра-
вди). Львів 1906. мала 8^о ст. 41. — Цїна 20 с.

Історичні причинки. Розвідки, замітки і
матерїали до історїї України-Руси. І. Жовквє
1908 мал. 8^о ст. 170. — Цїна 2 К.

Історичні причинки і т. д. II. Львів 1909
мал. 8^о ст. X+94. — Цїна 1 К 50 с.

Історичний розвів імені українсько-рус-
кого народу. Львів 1909, мал. 8^о ст. 41. — Цї-
на 40 с.

Дїстати можна в книґарнї Наук. Тов.
ім. Шевченка у Львові, Ринок 10.

Посада дїака до обнятя від недї-
лі Томїної в Ми-
шкови. Зґлошенє з долученєм марки на від-
повідь слати на адресу: Гр.-кат. Уряд парох.
в Мишкови, п. Більче золоте.

40
АМЕРИКИ
КАНАДИ
найліпше перевозить
Лїнія Кунарда
у ЛЬВОВІ ул. Городецька 99.

Цїна переправи кораблем 180 корон.
Уважаєте на ч. 99.
ВІДІЗД З ПОРТІВ В ТРИЄСТІ:
Карпатія, дня 16. мая.
З ЛІВЕРПОЛЮ:
Найбїльшї і найвеличавїшї пароходи на
сьвітї:
Люзїтанїя, дня: 20/5, 10/6, 8/7 29/7
1911.
Мзвратанїя: дня 13/5, 3/6, 24/6 2/7
1911. 122(33—?)

Асекуруйте своє майхо від огню
в „Дністрі“!
Кожний Русин повинен асекуровати ся
від огню, щоби на случай пожежі не
понести страти, бо достаток одиниці то
добробит цїлого народу.
Кожний Русин повинен асекуровати ся тїль-
ки в руснїм товариствї взаїмних обезпеченї
„ДНІСТЕР“
Нема жадного иншого руского товариства
асекураційного, тїльки один
„ДНІСТЕР“
„ДНІСТЕР“ рахує найдешевнї оплати
заобезпеченя селянських будинків.
„ДНІСТЕР“ звертає кождорічний чи-
стий зиск своїм членам; на рік 1911 ви-
носить зворот 10%.
„ДНІСТЕР“ оцінює та виплачує шко-
да по огни скоро і ретельно, а до комісії
запрошує все двох господарів на оціни-
телів.
„ДНІСТЕР“ дав підмоги русним школам і
бурсам, де виховують ся селянські діти.
Люди асекурованї в „ДНІСТРІ“ можуть
дїстати позичку у всіх великих Банках і в
Товариствї взаїмного кредиту „Дністер“.
Власні фонди „Дністра“ виносять
з кінцем 1910 року 3,052,250 корон.
„ДНІСТЕР“ приймає обезпеченя на
житє у всіх догдних комбінаціях (на
дожитє, посмертні капїтали, посаги, ренти).
В „ДНІСТРІ“ можна обезпечити від
крадєни з вломом движимости всякого
рода, а товариства кредитовї готівку,
цїнні папери і векслї за дешевою опла-
тою премїї.
Адреса „Дністра“: Товариство взаїмних
обезпеченї „Дністер“ у Львові, у власнїм
домї ул. Руска ч. 20.

